

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Szerkesztőség:

Főter, Hermann-udvar I. emelet, a fölépcsőnél.

Bérmontetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:

Főter, Hermann-udvar I. emelet, a külső folyosón.

Hirdetések díjszabály szerint.

Egyes szám 5 kr. ünnep- és vasárnap utáni szám 3 kr.

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva:	Vidékre postán küldve:
Egész évre . . . 12 frt.	Egész évre . . . 14 frt — kr.
Fél évre . . . 6 frt.	Fél évre . . . 7 frt — kr.
Negyed évre . . . 3 frt.	Negyed évre . . . 3 frt 50 kr.
Egy óra . . . 1 frt	Egy óra . . . 1 frt 20 kr.

A francia köztársaság elnöke.

Arad, decz. 29.

(dr. B.) Tegnap lapunk zárta után, éjféltájt érkezett meg hozzánk a távirati tudósítás, hogy Grévyt, a francia köztársaságnak az utóbbi hét év alatt volt elnökét, a többi jelöltek elenyésző kisebbsége ellen újra megválasztották elnöknek.

Azok, kik az államéletben a stabilitást szeretik: bizonyára velünk együtt örülnek annak, hogy a volt elnököt újra e diszes tiszttel felruházta a nemzetgyűlés nagy többsége.

Stabilitás alatt természetesen nem értünk oly maradiságot, mely a jót, a célszerűt sem kívánja és míg máshol haladnak, régi, roskadt intézményeket sem mer a feledés fityolával borítani, hanem értünk alatta oly hosszabb ideig fennálló kormányrendszert, mely ugyan minden célszerű ujtásnak, eszmének szívesen nyit kaput, de nem rohan ajtóstul a házba; mely a nemzet specielis viszonyait, hajlamait és szokásait kellő figyelemre méltatva, egymás után, csendesen, észélyesen és a közbéké fenntartásával kedvelteti meg és lépteti életbe az ujtásokat.

S mivel az európai viszonyok az ily megfontoló haladást teszik szükségessé a nemzetek jólétének előmozdítására: onnét származik az, hogy sem egészen conservatív, sem radikális kormányok nem képesek sokáig fenntartani magukat e művelt világűrben.

Az „Aradi Közlöny“ tárczája.

(Deczember 28.)

Disznótör.

(Tárczacsevegés, nem Arad városából, hanem a megyéből.)
Nagyhalmagy, decz. 28.

Már második hónapja, hogy az unalmas téli esték köszöntöttek be a megyébe, s a legkisebb társadalmi mozgalom legparányibb fuvalma sem érinti sz egyhangu élettől kiszáradt lelket; a legesekélyebb azárakozás jótékony napja sem zavarja társadalmi sethargiánk sötétbe borult éjszakáját.

Tessék azután másról írni mint a — disznótöről, mikor ez az egyetlen társadalmi mozzanat, mely ez idő szerint képes a rokonérzelmű kebleket a különféle hurkák, kolbászok, fehér pechenyék és egyéb disznóságok parfümnél kellemesebb illatárja-köré egy kis lelkes murira gyűjteni!

Mi bizonyára jobban szeretnénk thea-, táncz vagy irodalmi estélyekről írni. De mit tehetünk m ról, ha bennünket ez idő szerint csak a kolbász és hurka tud barátságosan összehozni?

Alig hisszük, hogy kivéve Arad városait, egész megyénkben léteznék tíz család is, ahol „jour fix“-ek tartatnának. Pedig ily társadalmi összejöveteleknek, hol majd az egyik, majd a másik művelt háznál összegyűlnek a jó barátok, az intelligencia zöme, megvan a maguk közművelődési haszna, eredménye.

A nemzetek befolyásos és számbavehető részének nagy többsége felismeri azt józan tapintatával, hogy az államkormányban a rendszerváltoztatás mindig nagyobb rázkodtatással, előre sem sejtethető veszélyekkel szokott járni, hogy egy következő kormány még a jót is megsemmisíteni szokta, mit elődje létrehozott, anélkül, hogy képes volna saját ígéreteit beváltani, mert kormányra jutáskor látja csak be, hogy a viszonyokkal is kell számolni, hogy az ellenzékeskedés elméletileg igen szép, könnyű és háladatos dolog volt, de az ellenzéki eszmék gyakorlati kivitele óriási nehézségekbe ütközik.

S mert a francia nemzet is be kezdi látni, hogy a belbéké, a háborítlan, csendes haladás első feltétele egy államkormányzat, egy rendszer hosszabb időre való megmaradása: azért választotta meg nagy többséggel — 457 szóval 132 ellenében — Grévyt, ki hét esztendeig bölcs mérsékléttel, kitűnő személyes tulajdonainak is latbavetésével intézte az ország ügyeit.

Ha valahol, hát Franciaországban van szükség arra, hogy minduntalan ne változék legalább az állam feje, mert ezzel ott nemcsak a kormányrendszer, de a kormányforma is végveszélynek van kitéve.

Bármily elkeseredett is néha nálunk a pártok harca, mégis csak egy alaptól indulunk ki mindnyájan. A legradikálisabb 48-as függetlenségi is — értjük a pártok tagjait — monarchikus érzelmű. De Fran-

ciaországban maga a demokratikus köztársaság sorsa forgott volna kockán, ha nem Grévyt választják újra elnöknek, mert hisz ott nem csupán különféle köztársasági pártok állanak egymással szemközt, hanem a köztársaságnak, a király- és császárpártiakkal, még petrolőrökkel kell még folyvást megküzdenie.

Grévy megválasztása tehát Franciaországnak — legalább hét esztendőre — újra biztosítja az eddigi kormányformát, és ezzel a békét és hét esztendőre eltemetve látszanak a royalisták, Napoleoni-dák és népizgató petrolőrök reményei.

De Grévy megválasztásával az európai béke is biztosítékot nyer. Grévynek hét esztendő alatt elég alkalmá volt bebizonyítani, hogy nem követ bosszupolitikát ama másik európai nagyhatalom, a német ellen, mely a császárság végóráiban a hadi dicsőségére, a „gloire“-ra oly büszke francia nemzetet porig alázta. A lecke keserű volt, de megteremtette újra a köztársaságot, s ezért, habár nagy volt a fizetett ár, a német korántsem oly gyűlöletes a nemzet többsége előtt, minthogy bosszút kívánna gyakorolni. A mig tehát a köztársasági párt lesz többségben és Grévy az elnöki széken, a két nagy nemzet közt háboru aligha fog kitörni.

A francia nemzet barátjai tehát e két szempontból bizonyára örömmel értesültek Grévy újra megválasztásának tényéről, mert ezzel az is nyilvánvalóvá lett, hogy

Első pillanatra tán füresának tetszik, de bővebb gondolkodás után sokan igazat fognak adni nekünk, ha azt mondjuk, hogy nálunk részben azért is pang a nemzeti irodalom, mert kivéve a fővárosi és nagyobb városi társadalmi köröket, a vidéken csak ritkán vannak oly családias, társadalmi összejövetelek, hol szavalni, felolvasni, zenélni szoktak.

A vidéken mindezekért disznótörökkel kárpótoljuk magunkat.

A disznótörök művelődési, irodalmi ki- vagy behatásáról hallgat a krónika, de azért ennek is megvannak a maga, ha nem is sziv- de étvágyemelő, érdekes és „vonzó“ mozzanatai.

Hogy rendszeresen tárgyaljuk a felvetett témát, hát két főosztályba kell soroznunk a disznótöröket.

Az első osztályhoz tartozik a földművesek disznótora, a másodikhoz a nadragos embereké.

A földművesek disznótora pótolja az aristokrácia báljait és kiegészíti a fosztókák rendeltetését. Az a legény, ki a fosztókán nem tudott szert tenni élete párjára: a disznótoron okvetlenül hurkára, akarjuk mondani burokra kerül.

S a tapasztalás bizonyítja, hogy mig a fosztókán kötött szerelmi frigy foszlik mint a toll: addig a disznótoron tett első szemérmes szivvállomás, állhatatos mint a kemény kolbász, s ellentáll az idők viharának, mint a jól kifüstölt sonka; a kolbász és tormás-virslí védőszárnyai alatt tett hűségesskü elválaszthatlan, soha szét nem hulló hurkalánczokkal köti egymással össze az egymásért teremtet hű sziveket s a törvénykezési krónika bizonyítja, hogy

az államfelforgató elemek gyöngék, nagy kisebbségben vannak a józan, eszélyes politikát követő köztársasági párttal szemben.

Allami segélyvel teljesített építkezések felülvizsgálata. A hivatalos lap legújabb száma a közmunka- és közl. miniszternek követező, valamennyi törvényhatósághoz intézett rendeletét közli: „Legközelebb az az eset fordult elő, hogy állami segélyvel teljesített építkezés felülvizsgálatával a megye alispánja az építészeti hivatal egyik közegét bízta meg. Miután ezen eljárás a kerületi főmérnökök szervezete és hatáskörére vonatkozó 1884. évi március hó 3-án 8435. sz. alatt kelt körrendeletem kíséretében kiadott szabályzat szellemével és célzataival ellenkezik: hasonló esetek kikerülése végett az említett szabályzat 6-ik szakaszának kiegészítésével, az eddig általában követett gyakorlat szerint is rendelem, hogy a törvényhatósági utakon állami segélyvel teljesített munkálatok felülvizsgálata szintén a kerületi főmérnökök által ejtendő meg. E végből az illető munkák felülvizsgálatának elrendelése iránt a megye közönsége, illetve közigazgatási bizottsága részéről esetről-esetre előterjesztés lesz hoznam teendő. A ker. főmérnököknek ezen eljárásukból felmerülő költségei tárczát terhelendik.“

Külföld.

Párisból, decz. 28-áról írják: A Szajnamegyében tegnap megejtett választásoknál a radikális pártiak jelöltjei 172.000—154.000 szavazattal választattak meg. Az opportunisták jelöltjeire 104.000—93.000 sa conservatív párti jelöltekre 83.000—81.000 szavazat esett.

Londonból decz. 28-áról jelentik, hogy az alsóház megalakulása és a gyűlések tényleges megkezdése között nem fog semmi szünet sem beállni; a kormány ugyanis is siettetni akarja ezt, előre látván bukását a liberalisok és parnellisták koalíciója folytán, mely esetben a feloszlatást decretálna s ezt azzal indokolná, hogy az új alsóháznak nincs mandátuma a home rulet Irlandba behozni.

Madridből, decz. 28-áról jelentik, hogy a carabancheli táborban a királyné jelenlétében mise volt, mire a 16.000 főnyi madridi helyőrség „Eljen a királyné!“ kiáltások közben léptek el a regensz előtt.

A Balkán-félszigeten a szerb-bolgár előőrs-verekeedések és kölcsönös recriminációk háborítják némileg a fegyverszünet nyugalmát, de nem hiszi senki, hogy e legénykedések képesek volnának a béke végleges megkötését komolyan megakadályozni.

Az angolországi „Loyal Irish Union“ végrehajtó bizottsága tervrajzot dolgozott ki az irkérés megoldására, mely a következő öt főpontot tartalmazza: helyi önkormányzat, Írország képviselése a parlamentben egy ir képviselő által választ-

az ily alkalommal kötött eljegyzésekből eredt házasságok kézt legtrikábban fordul elő valóper.

Azért viseltetik is a földmives nép oly gyöngéd rugaszkodással, azaz ragaszkodással minden iránt a mi hizott disznó. Gyermekük és disznóuk majdnem egyforma szeretetben és ápolásban részesülnek, sőt ellátározó pillanatokban a családapai gondosság serpenyője inkább a hizott jószág felé hajol, mert a gyereket csak az isten adta és el is vette, a disznót azonban a piacra adja, drága pénzért, s aztán a gyerek nem jövedelmez semmit, sőt pénzbe kerül, a disznó pedig egész esztendőn át táplálja a családot.

A disznó a parasztagazda nemzeti zene, ha az udvar mocsarában fetrengve, elegikusan rögög; a disznó képviseli nála a nemzeti klasszikus irodalmat, midőn kötet-kötet mellett — néha igazi disznóbőr-kötésben, sokszor csak „fűzve“, a könyvtárt helyettesítő éléskamarában áll a kövér szalonna és karsu kolbász. Ebben a szépirodalmi könyvtárban lapozgat egész éven át, egyik disznótól a másikig; ez látja el minden néven nevezendő szellemi gyomortáplálékkal, úgy hogy a leggazdagabb földmives, adóján kívül, nem költ többet készpénzben harmincz forint hatvanöt krajczárnál évenként; a disznóban összpontosul végre nála a nemzeti szobrászat, mert egy rendkívül meghízott disznó keccses alakja, kidomborodott, földig érő hasa és zsirba temetett, alig látható lába, oly lelekemelő esztétikai benyomást gyakorol reá, mint egy milói Venus vagy belvederi Apolló a műértő maeenására.

Ha a parasztagazda egy gyermekét hihazasit-

tundó állam- és államtitkár által, hitfelekezett nélküli, részben az állam által fenntartandó iskolák, permamens ir alkirályt a kir. család valamely tagjának személyében és végül az ir ipar buzdítása az által, hogy az állami építkezések egy részét ezeknek adják, a halasztatot védelmezik, kikötöket javaslanak sat.

Berlinből írják decz. 28-iki kelettel, hogy közvetlenül a karácsonyi ünnepek előtt a német birodalom Franciaországgal szerződést kötött, melynek értelmében Németország Franciaországnak nyugoti Afrikában állítólag oly területet engedett át, melyen német gyarmatok vannak és olyanokat, hol a francziák eddig semmit sem bírtak, összesen 20 mértföld tengerpartot és 100 mértföld szárazföldet a Congótól délre a Muni folyamig, azonkívül egészen bent az országban a Rinneig, összesen tízezer négyszög mértföldet.

Legújabb pósta.

A francia köztársasági elnökválasztásról már tegnapi lapunkban megjelent részletes távirathoz pótlólag közöljük, hogy a névszerinti szavazás két órán át tartott, és eredménye az lett, hogy Grévy 457 szavazattal (589 közül) újra megválasztott a köztársaság elnökévé. A jobb oldal nem vett részt a szavazásban. A szavazatok közül Grévy-n kívül Brisson 68-at, Freycinet 14-et és Delaforgé tizet kapott. 27 szavazat különböző jelöltek közt oszlott meg. 13 szavazólap üres volt. Grévy kivételével valamennyi jelölt elutasította a jelöltséget. Midőn kihirdették, hogy Grévy újból megválasztott, a közép és a baloldal tetszészabjan tört ki. Az ülés jegyzőkönyve erre különböző ellenvetések után hitelesített. Az ülés a közép és a baloldal tetszésnyilvánításai és a jobboldal tiltakozása közben zárott be. „Rappel“ Lockroy lapja, azt írja, hogy Grévy megbuktatására kísérletet tettek. A Lockroy által értekezletre összehívott 274 képviselőnek kellett volna eldöntenie, vajjon Grévy ismét candidáltassék-e vagy nem. Sokan Brissont akarták candidálni. De szó volt Freycinet, Duclerc és Leroyer candidálásáról is, és híre járt, hogy egyes képviselők kijelentették, hogy jelöltekhez ragaszkodni fognak. Ez a rendkívül veszedelmes fogás beláthatatlan következményeket vont volna maga után, ha a jobb párt értesült volna erről a meghasonlásról és megjelenvén a teremben, tiltakozása dacára saját jelöltjére szavazott volna. A 274 képviselő értekezlete eredménytelen maradt, miután nem jött létre köztük megállapodás. A parisi lapok különben mindentelké kigondolható hírekben variálják a Grévy jelöltsége ellen a végső pillanatban megkísértett fogásokat. E szerint Grévy úgy nyilatkozott, hogy nem fogadja el a választást, ha az első szavazás alkalmával nem választatik meg.

A szerb-bolgár háború. A „Pol. Corr.“ Konstantinápolyból jelenti, hogy az ottani diplomatai körök és a porta is meg vannak arról győződve, hogy a béke Szerbia és Bulgária közt biztosítva

tatja, kétségtelesen nagy pompát fejt ki és ha csak teheti, az egész falura szóló dárídót csap. De ez semmi azon áhítatos kegyelethez képest, melylyel egy boldogult disznájának torát üli meg, annyira, hogy az ily magasztos percek örömeiben még képes meg is fűrosztani magát.

Olj napokon, midőn egy disznó lőltöztetik át egy jobb, boldogabb hazába, ünnep van a háznál. A guzdasszony tisztja, hófehér kötenyt vesz, a gazduram inget cserél, a gyermekek ünneplő ruháikat öltik fel. Az ünnepléses actushoz illő komolysággal összegyűlnek a pitvaron és testületileg, a gazda elnöklété alatt, a béresek a retrad-gardot képezve, vonulnak a sertésölthöz ki, s a jobbítetre expedálásra szánt áldozatok közül megköti a legtekintélyesebbet, azaz a leghízottabbat és zászló elővittele nélkül, de azért elég ünneplésesen, kiviszik egy közel levő, leginkább víz melletti nyílt helyre, míg az áldozat, ahoz képest amint fájának intelligensebb vagy kevésbé értelmes osztályához tartozik, vagy stoikus megadással tűri meg nem változtatható sorsát, vagy pedig kézzel-lábbal (azaz négykézl-lábbal) a leghathatósabb ellentállást fejt ki és végpercei előérzetében disznófájdalmát füleket hasagató rölleésekben önti ki, minek különösen a nem érdekelt szomszédok végtelenül örülnek.

A szabad téren még erősebben huzatnak össze a kötelek, a nagy kés végzetszerűen lobog a gazduram kezében, térdre borul; egy szánó utolsó pillanás: s a másik másodperczen a dézsába omlo meleg vér jelenti, hogy megtörtént a műtét; még néhány szivetrázó hörgés s az állat kiadta páriját. Most oda fut a család minden tagja, mind-

van. — Corti gróf, olasz nagykövet, kit odautasítottak, hogy a jelenlegi bonyodalmak megoldásáig Konstantinápolyban maradjon, még csak a conferentia zárulását várja be és azután elfoglalja új állását. — A lakosság kevésbé optimistius és azt hiszi, hogy a válság a tavaszig fog húzódni és akkor a nagyhatalmak actióját fogja maga után vonni.

Szerb miniszterválság. A legújabbban érkezett hírek szerint Milán király Garasinin elnöklété alatt coalitios miniszteriumot fog alkotni. Hir szerint a jelenlegi kormány lemondását az sietette, hogy a király a belgrádi küldöttség fogadásakor úgy nyilatkozott, hogy óhajtaná, miszerint az összes pártok képviselve legyenek a kormányban. Valószínű, hogy még ez évben (orosz naptár szerint) fogják összehívni a skupstinát, mert a kormány visszalépése előtt előterjesztetni akarja az alkotmány által előírt beszámolóját az utolsó kormányzási időszakról. — Az új kormányának előreláthatólag nehéz helyzete lesz.

A zürichi osztrák-magyar consuli hivatal, melynek felállítását a delegációk megszavazták, legközelebb életbe léptetik, s vezetésével Przihrum udv. tanácsost bízták meg.

TÁVIRATOK.

— Dementi. —

Budapest, decz. 29. (Az „Aradi Közlöny“ eredeti távirata) A „Budapesti Hírlap“ mai számának azon híré, hogy Baross Gábor közlekedésügyi államtitkár megváltik ez állásától, s Tolnay helyébe kineveztetik a magyar államvasutak élére, valamint hogy Szilágyi Dezső belép a kabinetbe és átveszi a belügyi tárczát, — a „Nemzet“ és a „Pesti Napló“ e-ti lapjai koholmányoknak nyilvánítták.

— Politikai párbaj. —

Budapest, decz. 29. (Az „Aradi Közlöny“ eredeti távirata.) Ma reggel Visi Imre képviselő és a „Nemzet“ szerkesztője s Eötvös Károly volt képviselő és az „Egyetértés“ munkatársa között pistoly-párbaj volt. A párbaj oka hírlapi polemia. A távolságot 25 lépésben állapították meg. Visi Imre segédei voltak b. Kaas Ivor és Abonyi Emil, Eötvös Károly segédei Komjáthy Béla és Olay Lajos. Egyszeri golyóváltás történt, de mindkét fél sértetlenül maradt

egyiknek kezébe, valamely éles szerszám van, s kezdődik a nyuzás. Vagy pedig következik a pörkö és. Ez népeesebb helyeken eredeti látványt nyújt. Az állaton még tán levő szőr, hatalmas szalmatüzeken lepörköltetik. Sokszor 20—30 ily tűz lobog egy nyílt helyen s fölötté forgattatik 100—200 disznó. Távolról oly látszatja és oly szaga van, mintha a falu égne.

A hurka- kolbász- szalonna- és sódarkészítés részleteinek leírását olvasóink el fogják engedni nekünk. Nem akarunk a szakácskönyveknek konkurencziát csinálni.

Vége itt van a disznótör. A ki csak a családdal némi összeköttetésben áll: megtisztelő meghívásban részesül; még a Moczi, a szomszéd boltoszsido is meghívatik, annál is inkább, mert ugy sem eszik tréflit. Ott van a tek. szolgabíró ur is, s az előjárósság, a — z-ig.

A házigazda előbb imát, azután köszöntőt mond, mely után általánossá válik az „eszem-izom.“

Vagy egy óra hosszat áhítatos csend uralkodik. Minden szem és száj a disznóságokon s mindenféle disznóság a fogak közt függ. Csak a kések csoszogása, a fogak esikorgó, malomszerű működése hallatszik. A tisztelt társaság tömi magát, nem törődve a megcsömörléssel, a bekövetkező utóbajokkal. Mikor fiatalok és vénak ugy teleették magukat, hogy már nem lehet tovább — akkor az öregek megtöltik a pipát és tovább időgálva a karczost, csöndesen hódolnak az emésztés fáradságának, hogy azután újra kezdhessék. Azalatt a fiatalok tánczra kerekednek. Egy óra mulva ismét általános evés, ivás. S így megy az sokszor reggelig, míg legalább

(A párbaj okának magyarázatul meg kell említenünk, hogy az „Egyetértés“ pénteki számában a „Nemzet“-nek a budapesti ügyvédi kamra határozatáról (az 54 §-ra vonatkozólag) tett megjegyzéseit megtámadta, s kijelentette, hogy ily hang és felfogás ellen „vagy a hallgatás, vagy a korba es lehet csak méltó felelet.“ — A „Nemzet“ felelős szerkesztője erre felvilágosítást és elégtételt kívánt s az „Egyetértés“ ki is jelentette vasárnapi számában, hogy a kérdéses szavakat egyes személyre nem vonatkoztatta és a „Nemzet“ szerkesztőségét érinteni s ekként sérteni egyáltalán nem akarta. A mint azonban táviratunkból kitetszik, a párbaj e kijelentés daczára is megtörtént.)

— A terézvárosi gyilkosság tettese. —

Budapest, decz. 29. (Az „Aradi Közlöny“ eredeti távirata.) A fehérmegei, isztiméri születésű Pötz Mária cseléd megvallotta, hogy Kállai Terézt a Nagyjános utcában decz. 20-án este ő gyilkolta meg, s tőle tizenöt forintot elrabolt. A gyilkosság után hazament, hátrálékos házbérét kifizette, másnap pedig a templomban ájtatosan imádkozott. A gyilkosnő azon határozott vallomása következtében, hogy egymaga követte el a gyilkosságot, Bodnár Mari cselédet és Hrabovszky nap számot szabadon bocsátották.

— A „Magyar Korona“ megszűnése. —

Budapest, decz. 29. (Az „Aradi Közlöny“ eredeti távirata.) B. Jósika Kálmán ma kijelenti, hogy lapja a „Magyar Korona“ a folyó év végével megszűnik.

— Öngyilkosság. —

Budapest, decz. 29. (Az „Aradi Közlöny“ eredeti távirata.) Tegnap este 11 órakor Mucsi Benjámint volt kisbíró és jelenleg adóvégrehajtó Dömös pestmegyei községből a fővárosba érkezett és Nagy Bálint üllői uti szállójában vett lakást. Ma délelőtt a házbelineknek feltűnt, hogy Mucsi szobájában minden csendes, s ismételt kopogásokra sem ad választ. Erre lakatost hozattak, s ez a Mucsi szobájának ajtaját felnyitotta. A belépők Mucsit holtan találták ágyában.

— Pírot pusztulása. —

Belgrád, decz. 29. (Az „Aradi Közlöny“ eredeti távirata.) Pírothból újabb hírek érkeznek a bolgárok vandal pusztításáról. A házakat teljesen kirabolták és szétrombolták. A templomokból a

egy fél disznó mindennemű alkatrészének a nyakára hagtak.

Ez aztán a nagyszerű multság, melyről még hetekig beszélnek, sőt ha valamelyik házbelinek a disznótör táján gyermeke születik: nem a kalendárium szerint számítják születése napját, hanem a disznótör előtti vagy utáni napok szerint.

A disznótör utóhatása nemcsak számos csömörben, hanem a legközelebbi farsang alatt sok lakadalomban nyilatkozik ámbár ezután sokszor még jobban megcsömöröl a legény, mint a disznótör nyújtotta élvezetektől

Az uri emberek disznótóra sincs ugyan összekötve szavalati és zenei előadásokkal, de azért még több eredetiség találkozik itt, mint amott.

A finom műveltségű uri asszonyka, kinek éppen nem tartozik hibái közé a korai fölkelés, ez alkalommal már a hajnal hasadtával lábán van. Izléses hűlőköntösben, gyönyörűen horkolt papucsban — kormányának a jelvényével — lábán, maga elnököl, maga vezeti a disznótörési munkalapot. A világért sem bízná másra. Ezt személyesen végezni — elhisz. Ő, ki egy csirkelet kioltásánál nehéz könyecseppet hullat: a disznó kivégzését nemcsak egy Napoleontól illő hidegvérűséggel nézi, de maga is tevékeny részt vesz benne. Ott található, hol legnagyobb a „csatazaj.“ Ő vezényli a rohamot. Sajátkezűleg tölti — a hurkát és kolbászatot, úgy hogy még egy fejedelem is gusztust kapna rá, t. i. a hurkákra, ha látná mily szépen, mily elbájolóan tölti.

Küldözget belőle a házi doktornak, a tanítónak s mégis marad annyi és oly jó, hogy nemcsak a disznótörre, de egész télire elég lesz.

harangokat, egyházi szereket és misemondó ruhákat mind elvitték. Egy azóval értékesebb tárgyat nem hagytak a városban Milán király fia, Sándor trónörökös 5000 francot ajándékozott a piroti szegényeknek, Natália királyné pedig arany kelyheket és misemondó ruhákat küldött. Az itteni lakosság körében is élénk részvét nyilvánul a szerencsétlen pirotiak irányában.

Az „Aradi Közlöny“ előfizetési feltételei:

Helyben házhoz hordva:

Egy évre	12 frt — kr
Félévre	6 „ — „
Negyedévre	3 „ — „
Egy órá	1 „ — „

Vidékre postai szétküldéssel:

Egy egész évre	14 frt — kr.
Félévre	7 „ — „
Negyedévre	3 „ 50 „
Egy órá	1 „ 20 „

Az előfizetési pénzeket kérjük január 1-ig az alólírott kiadóhivatalhoz czimezve beküldeni.

Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.

Arad, 1885. évi decemberhóban.

Az „Aradi Közlöny“
kiadóhivatala.

N A P T Á R.

Decz. 30. Szerda. — Róm. kath. és prot. David kir. — Görög-orosz (decz. 18.) Sebástyén vt. — Nap kél 7 ó. 51 p., nyugszik 4 ó. 14 p.

Decz. 30. Esküdtszéki tárgyalás d. e. 9 órakor

Decz. 31. Az iskolaszék ülése d. u. 4 órakor.

H I R E K.

— ARAD és VIDÉKE. —

— Az aradi kereskedelmi és iparkamara tegnap d. u. 5 órakor tartott közgyűléséből felemlítjük a következőket: 1) Olvastattak a földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium leirata, mely szerint a m.-radnai búcsuk alkalmával tartatni szokott vásárok, országos vásároknak tekintendők, és ott az iparosok az ország bűrmely részéből értékesíthetik áruikat. 2) U. a. miniszterium leirata, melylyel véleményezést végett küldi Nagylak községnek még két országos vásár és egy második heti piac engedélyezése iránti kérvényét. Elfogadtattak a közös bizottság azon indítványa, mely a kérvényt ajánlólag határozza felterjeszteni a miniszteriumhoz azzal, hogy a nyári vá-

S hogy tud kínálgatni, lelkesíteni az evésre! A legkögyomrubb ember gyomra is megindul e disznótöri vendégszereteten. Hangja olyan behízog, mint az ábrándos furulyaé, midőn azt mondja: „No de tessék; még egy kis kolbászt!“ „Hát ebből a sonkából nem parancsol?“ „Még egy kis hurkát csak fog enni! Ugyan ne keresse magát: az a malaczepesnye nem fog megártani, ugy-e doktor ur!“ sat. (Persze a doktornak nem árt meg, ha más eszi.)

Hogy ily esetekben a nyajas biztatásoknak eleget tehesen a szorongatott vendég s mégse rontsa el gyomrát; hogy csupa vendégszeretetből agyon ne tömessenek: végtelen jótétemény volna a disznótörözó emberiségre, ha Edison ur, ki csak egy rózsa kabátja ujjaiból a fülekre vonatkozó új találmányokat; valahára valami „gyomrofont“ is találna fel, melylyel az ételt messziről is meglehetne enni, vagy közelről ugyan, de úgy hogy az ember csak élvezetét érezze, de a magyar betegség, a csömör a gyomrofonban maradna, mint a gixer a telefonban! Ugy vesszük észre, hogy sok mindenfélét beszélünk itt összevissza, de legkevésbébbet a tulajdonképi disznótöről.

Ugy akartuk. A czim csak e z é g é r. Csálétek. Közönségünk inyeneggyomrának csattanós cze-gér kell, hogy olvassa a mi alatta van.

Azért írunk fel czimul a disznótört, melyről alig irtunk.

Az érdekesebb részét, mely nincs e sorokban, tudjuk egy is a praxisból. Hisz nyakig voltunk benne a disznótörökben, melyektől, valamint hasonló tárgyaktól jövőre óvja meg az olvasót az ő jó

Geniusza.

sar julius hó első szombatján tartassék. A második heti piacot azonban a bizottság nem pártolja. 3) A salzburgi kamara javaslata tárgyában elhatározott, hogy a kamara felterjesztést intézzen a miniszteriumhoz. 4) A b.-gyulai ipartanodai bizottság kérvényére tanácsolják a bizottságnak, miszerint szedjenek tandíjat az ipartanoneozoktól, kérjék a fűtést és világítást a várostól s akkor a hiányzó csekély összeget a miniszterium valószínűleg utalványozni fogja. Végül megejtették a közös bizottság ujjalakítása 1886. évre; megválasztottak a következők: Grünwald Ferencz, Eliás Ármin, Réthy Lipót, Bing Vilmos, Domány József, Jiraszek Lajos, ifj. Kristóry János, Reisner Ignác, Traytler Antal és Tessényi Zsigmond. Számvizsgáló bizottságba: Hertz Miksa, Reisner Ignác, Tessényi Zsigmond. — Több tárgy nem levén, Grünwald Ferencz elnök a tagoknak boldog új évet kívánván, az ülést berekeszté.

— **Katonai lakbér osztályozás.** A honvédelmi miniszterium a lakbérviszonyok f. évben megejtett pulhatolása alapján az egyes államások osztályba sorozatát 1886. évi január hó 1-től 1890. év december végeig terjedő hatálylyal újból szabályozza. Ennek értelmében többek között Aradváros az 5-ik, Borosjenő a 8-ik, a szomszéd megyékből pedig Csaba és Gyula a 6-ik s Makó a 8-ik osztályba soroztatott.

— **Az I-só aradi hadász betegsegélyző-egylet** elnöksége a következő meghívást teszi közre: Miatán az egylet elnöksége részéről Arad szab. kir. város tekintetes tanácsának 19765/1885. sz. a. kelt végzése alapján a folyó évi decz. hó 12 én keltezett 140/1885. igt. sz. meghívással a folyó 1885. évi december hó 27-ére kitűzött közgyűlésre határozatképes számú tagok egybe nem gyűltek — ennél fogva az ujjabbi — a „Király kávéház“ emeleti termében (régii Lloyd helyiség) megtartandó közgyűlés határidejűl 1886. évi január hó 10. napjának d. u. 3 órája tűzetik ki, s arra a szavazati joggal bíró t. cz. egyleti rendes és pártoló tag urak teljes tisztelettel hivatnak meg, azzal, hogy ezen közgyűlés figyelemmel az egyleti alapszabályok 32. §-a IV-ik bekezdésére okvetlenül meg fog tartatni. Ezen közgyűlésen szakis azon tag urak birnak szavazati joggal, kik a folyó évi május hó 3-án lefolyt közgyűlésen e joguk birtokában voltak, s kik még f. évi ápril hó 15-ke előtt az egylet kebelébe tagokként felvették; s végre kik részére az alólírott elnökség névre szóló meghívó és igazoló jegyeket kibocsátani és vétiv mellett kézbesítették fog. T á r g y s o r o z a t: 1. Elnökségi jelentés előterjesztése; 2. Az alapszabályok 32. §-a b) pontja értelmében netán beérkezendő írásbeli indítványok tárgyalása. 3. Időközben üresedésben jutott tisztviselői állások választás utjáni betöltése. Kelt Aradon, 1885. évi december hó 28-án. Schwarcz Károly egyleti I. alelnök. Fürstner Rezső egyleti titkár.

— **Figyelmeztetés.** A kéményseprés, hordár, futár, vagy közszolga- és a bérkocsi iparokat, valamint a foglalkozást közvetítő és cselédszerző üzletekre vonatkozó, 1886. évi január hó 1-én életbe lépő szabályrendeletek a városi hatóság által kinyomtatván, darabonként 2 kr-ért a városház kapusánál megszerezhetők.

— **Rosenberg ur.** az aradisiketnőmák intézetének tanítója felkért bennünket annak nyilvánítására, hogy a lapunkban küldött „Rosenberg József“ nevűnek Rónaivá engedélyezett változtatása nem az ő személyét illeti, noha hazatitui érzelemben éppen nem áll hátrább mint ezen cselekedetért tiszteletre méltó volt névrokona, a mennyiben vezetéknevének magyarosítása iránt már ő is rég be akarta nyújtani folyamodványát, ha bizonyos iratok nem késnének.

— **A száj és körömfájás.** mely Aradváros területén kisebb mértékben járványszerűleg lépett fel, a tisztii állatorvosi hivatal jelentése szerint már végleg megszűnt.

— **Baleset.** Király Ferencz napszámos a mint két társával egy kisebb hordót vittek, a főtéren véletlenül eleszszott s a hordó bal lábára esvén azt két helyütt eltörte. Kórházba szállították.

— HAZÁNK és a FŐVÁROS. —

— **A király.** mint táviratunk említette, hét fön fogadta az országos lövészegyesület küldöttségét. Ő Felsége különösen a vidéki lövész-társulatok viszonyairól kért felvilágosítást, ismételve örömet fejezven ki a felett, hogy a magyar országos lövészegyesület megalakult. A vidéki lövész-társulatok minden egyes tagját megszólítással tüntette ki s tőlük

az illető városok fejlődéséről kérdezősködött. Különösen Csiky Sándor volt orsz. képviselővel beszélgetett ő felsége hosszabbban, s megkérdezte tőle, mióta áll fenn az egri lövésztestület. Csiky azt felelte: „Száz év óta, felség!“ — „És sokat lőnek?“ — kérdezte tovább a király. — „Igenis, eleget.“ — válaszolt Csiky. — A küldöttség vezetőjétől az orsz. egyesület mikénti viszonyairól kérdezősködött a király, mire azt a választ nyerte, hogy a magyar országos lövészegyesület 1887. évben szándékozik az első országos egyesületi díszlovászatot megtartani.

— **A munkácsi gör. kath. káptalan-nál** üresedésbe jött kanonoki állásra Ő Felsége Jám bor Antal czimz. kanonok és hittanár nevezte ki, s ugyanazon káptalanhoz czimzetes kanonokokká Varga János bodzás-ujlaki esperes-lelkész és Demjanovics Endre dolhai alesperes-lelkész neveztettek ki.

— **Kitiltott tanuló.** A hivatalos lap közli, hogy Kutlik Wladimir pozsonyi evang. főgymn. VII. oszt. tanuló hazaellenes pánszláv üzemek miatt az összes hazai középiskolákból kizárattott.

— **Sajtóper.** A kir. főügyesség pert indított az Újvidéken megjelenő „Zasztava“ című lapnak „Komoly szó a szerbekhez és horvátokhoz“ feliratu czikke miatt.

— **Főuri esküvő.** Gr. Kuhn Géza ismert tudós író és akadémikus hétfőn vezette oltárhoz a fővárosban b. Kemény Vilma kisasszonyt, az ősszel elhunyt b. Kemény Domonkos leányát. Az új párt Szász Károly püspök eskette össze.

— **A budapesti egyetemen** a folyó tanév második felére a rendes beiratások mind a négy karnál január 6-án kezdődnek és 17-ig tartanak. Ettől számított három napig dékani és további nyolc nap alatt csakis rektori engedéllyel iratkozhatnak be, mindkét esetben az illető kar dékánjánál benyújtott indokolt folyamodvány alapján. Csakis rendkívüli körülményeknél fogva lehet további nyolc nap alatt a beiratásért a közoktatásiügyi miniszteriumhoz intézett folyamodvánnyal élni s e folyamodványok az egyetem rektoránál nyújtandók be.

— **Ifj. Perczel Miklós** öngyilkosságát egy tivíratunk jelentette. Az okot senki sem sejtí, mert a legrendezettebb anyagi viszonyok között élt, s családi élete is boldog volt. Egy sor irást sem hagyott hátra.

— A NAGY VILÁG. —

— **Sándor bolgár fejedelem** hirdett Pétervárra utazását orosz körökben nem tartják valószínűnek.

— **Drinápolyból** írja egy orvos hazánkfi a „Nemzet“-nek, hogy ott a tél rendkívüli hideg, s folyton havazik. A hó egy éjjel alatt metermagasságra nőtt, úgy hogy jarni is alig lehet.

— **Egyetemes egyházi jubileum 1886-ban.** Az „Observatore Romano“ egy pápai encyklicát közöl, mely a jövő évre általános egyházi jubileumot hirdet a szokásos böjtökkel és imádságokkal, hogy a kereszténység megmentessék a naponként terjesztett tévtanoktól és a titkos társulatok ártalmas befolyásától, melyek arra törekednek, hogy az egyház tekintélyét aláássák és így az ő tanáiknak és elveiknek nagyobb tekintélyt szerezzenek. A keresztények arra intetnek az encyklicában, hogy ne csak szorgosan böjtöljenek és imádkozzanak, hanem alázatukat is adjanak, főképen pedig a Szt. Ferencz harmadik rendje által szervezett iskolákat gazdagon segítyezték.

— **A bécsi rendőrfőnök** utasította a kerületi biztosokat, hogy apácza vagy szerzetes jelmezben senkit se bocsássanak nyilvános álarozos balba.

— **Miraflore Róza grófnő,** az elhalt Viktor Emanuel király neje, a napokban meghalt.

— **A mormonok soknejűsége ellen** az Egyesült-Államok kormánya új törvényjavaslatot nyújtott be a washingtoni törvényhozó testületnek. E javaslat szerint minden házasságot a papoknak és feleknek írásban kell igazolniok. kikényszeríthető lesz a soknejűséggel vádolt házasságok nyilatkozata, házasságtörésért büntetéseket rendel és az erre vonatkozó megszorító intézkedéseket megszünteti, szintugy a nők választójogát és a törvénytelen gyermekek azon addigi jogosultságát, hogy tulajdon örökölhetnek. Együttal meghíratják az Egyesült-Államok elnöke, hogy a mormonok világi ügyeinek kezelésére gondnokokat nevezzen ki, a mi megrendíti a mormonok egyházi szervezetét is.

IRODALOM és MŰVÉSZET.

— **Remmert Mártha** k. a. ma, szerdán este tartja meg hangversenyét. Az elterjedt hírekkel szemben megjegyezzük, hogy a kisasszony csak ez egy hangversenyt adja most Aradon.

— **Elbeszélések.** Irta Christó Miklós. Ára 1 fnt 20 kr. B-Gyulán, 1886. A szerző sajátja. — A könyv eszmosan van kiállítva, s Beliczey István békésmegyei főispánnak ajánlva. A befejező tiszta jövődelem „Békésmegyei tiszti nyugdíjintézete“ javára fordították. — A kötet tartalma: Mikor transferálni akartam. — A felolvasás hatalma. — Argyelán Mitru panasza. — A szép grófné. — Pali bácsi szerelme. — Alexandra. — Oszti napsugár. — Bürgözdí Flóriánné férje. — Sylvestertesi történet. — „Csongor“-ék szeme fénye. — A számtiszt házassága. — A diurnista hagyatéka.

— **A nemzeti zenede** tegnap Budapesten évi rendes közgyűlését tartotta gr. Zichy Géza elnöksége alatt. A zenede vagyona 102,178 frtra rug. Nyugdíjalapja 15.000 frtra, s elhatározták, hogy-házat építenek. — Huber Károly tanári helyét valószínűleg fiaival Hubai Jenő brüsseli zenetanárral töltik be.

Aradvárosi

színház.

Folyó szám 90.

Évadberlet 81. szám.

4-dik kisberlet 6 sz.

Szerda, 1885. évi decz. hó 30-án

adatik:

Kisasszony feleségem.

(MARJOLAINE.)

Operette három felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Palaméd Vanderbum — — — — —	Boránd Gyula.
Marjolaine, neje — — — — —	S. Vadnay Vilma.
Hannibal — — — — —	Tiszay Dezső
Frikkel, óráselegény — — — — —	Horvath Arnold.
Petersoup — — — — —	Szabó Antal.
Aveline leánya — — — — —	Zavodszky Teréz.
Descoubiac — — — — —	Kadas Imre.
Sherbek — — — — —	Rónay Erna.
Brüssel város polgármestere — — — — —	Nyilassy M.
Kikialtó — — — — —	Szabó László.

Kezdeté 7 órakor.

Heti műsor.

Csütörtök: „A vasgyáros“ színmű 4 felvonásban.
Péntek: „Dósa György, a pörhadak vezére“, eredeti történelmi drama, 5 felvonásban; ezt megelőzi: uévi némafény.
Szombat: „Bukow“ látványos színmű.

SZÍNHÁZ.

— Arad, decz. 29. —

— **Somló Sándor jutalomjátékául** az „Első szerelem“ tegnap este adatott nagyszámu közönség jelenlétében. Vonzotta a közönséget a darab, mely Aradon még egészen ismeretlen, annál is inkább, mert az a jutalmazott saját akadémiai pályadíjjal kitüntetett műve. Ha őszinték akarunk lenni, meg kell vallanunk, hogy a darab daczára szépségeinek nem tette a közönségre a várt színpadi hatást. Egyes jelenetek mindazonáltal nagy tetszésbe részesültek és zajos tapsokat arattak. Nagy része van a sikerben a szereplőknek a kik minden tehetségükkel odaürekedtek, hogy a darab szépségeit minél jobban kiemelhessék.

— **„A királyné csipkekendője“** a budapesti népszínházban. (Budapest, december 29. Az „Aradi Közlöny“ távirati tudósítása.) A népszínház ma este egy Straus-féle operettet elevenített fel, melyet a fővárosi közönség „Das Spietzenntuch der Königin“ czim alatt már a német színházból ismert. A darab magyar címe: a „Királyné csipkekendője.“ Portugáliában játszák. A király kalandvágyó, s nejét nem szereti. Cervantes a spanyol költő szintén előkerül a darabban, s ép őt szemelte ki a királyné, hogy általa tegye feltékenynyé csapódár férjét a királyt.

E ozélból az udvar előtt egy csipkekendő ad Cervantesnek, olykép, hogy az udvarmesternő észrevegye.

A kendőcske miatt a király számúzi nejét Cervantest pedig Don Quicotte regénye miatt elfogatja. A költő banditának öltözik és a zárdába induló királynét udvarhölgyeivel együtt társai segítségével elfogja, hogy a kedélybeteggé lett, s a közelben vadászó királyt kibékítse, a mi sikerül is. A király elcsapja minisztereit és Cervantest teszi miniszterelnökké.

Eddig a darab. A főbb szerepek igen jól voltak betöltve. Hálás szerepe van Pálmaynak (király), Ligeti Irmának (királyné) továbbá: Margó Cecziliának, (Irén) Aranyossyné (udvarmesternő) kissé fanyar volt; Solymossy tuloz és ordit, miut rendesen a miniszter szerepében. Gergely (Cervantes) és Németh (Sanchó) megállják helyüket.

Apróságok.

— **Ez is arczkép.** Valaki egy ismerőse előtt így írja le feleségét: „Nem ifju többé; haja már — bors és só; ha csizakodunk, úgy olajat önt a tűzbe, a jelleme pedig higgye el, valóságos boreczet.“ — „Jó istenem,“ szakítja őt félbe az ismerős, „hisz ez nem is feleség, ez valóságos saláta!“

— **Meglepetés.** Egy háziur születése napját azzal ünnepelte meg, hogy meghívta bő lakomára valamennyi lakóját. El is jöttek valamennyien szívesen; főleg egy szatócs lakója, a ki kétszeresen boldognak érezte magát, mert hát — mi tagadás benne — adós volt a lakbérrel már számtalan negyeden át. A mi emberünk hozzáfogott az ételhez, italhoz, a mennyire csak telett tőle. Bucsuzáskor a legérzékenyebb szavakban adott érzelmeinek kifejezést. „Uram, ezt sohasem felejttem el önnek — mondogatta, de fogadom is, hogy szerzek önnek mindjárt holnap oly meglepetést, a minőt álmodni sem mer.“ A háziur természetesen a hátralékra gondolt, s jó szívvél válaszolta: „No, annak örvendeni fogok, de azért ne erőltesse meg magát valami nagyon.“ „Ne féljen uram, most csak annyit mondok, bámulni fog holnap.“ — Másnap reggel rémülten rohant be a házmester, jelentve hogy a szatócs az éjjel butorostul, mindenestül megszökött.

KÖZGAZDASÁG.

Az arad-csanádi és arad-körösvölgyi vasutak rendkívüli közgyűlése.

— Arad, decz. 29. —

Az arad-csanádi vasutak tegnap délelőtt és a körösvölgyi vasut délután tartott közgyűlésén a két vasut társulat egyesítése elhatározottat.

Az arad-csanádi vasutak közgyűlésének lefolyásáról adjuk a következőket:

Lonovits József elnök mindenek előtt bemutatja Vörös László miniszteri kiküldöttet, s constatálván ezután, hogy a gyűlés határozatképes, azt megnyitottnak jelenti ki.

Olvastatott az arad-csanádi vasut-társulat igazgatóságának jelentése, melyet lentebb egész terjedelmében közlünk.

Tárgyalás alá-vétettek ez után, az „Arad-csanádi egyesült vonatok“ részvénytársaságnak jóváhagyás végett beterjesztett alapszabályai.

Az 1-4. § változatlanul elfogadtatott, az 5 §-nál Lonovits elnök indítványára a társaság czege, a régihez hasonlóan, nemcsak magyar és német, hanem francia nyelven is jegyeztetni határozottatott.

A 6-57 §. változatlanul elfogadtott. Az 58. § 1-ső és 3-ik pontja hosszas vitára adott alkalmat, melyhez többen szóltak. Mindenekelőtt Szathmáry Gyula emelt kifogást az 57. § 3-ik pontjának kifejezése ellen, hogy — „az ezen figyelemztetésben kitűzött határidő lejártáig ki nem cserélt részvények többé be nem cseréltetnek, azokra osztalék többé nem adatik és megsemmisítettnek.“ — Váárhelyi Béla felszólátása után ki az eredeti szöveg mellett foglalt állást, Szathmáry továbbra is fenntartja ellenvéleményét és az

idézett pontot másképp kívánja formulázni. Szólt ezután Boros Béni, és Hász Sándor, ki előadja, hogy e pont — miután arra nézve a törvényszék is nehézségeket támaszthat, a mint az pl. a m. takarékpénztár részvényeinél is történt — megváltoztatandó.

Széll Ákos, Vörös László miniszteri kiküldött, Boros Béni és Szathmáry Gyula felszólalása után a következőleg megváltoztatott szövegezés fogadtatott el: — „az ezen figyelemztetésben kitűzött határidő lejártáig ki nem cserélt részvényekre, mindaddig míg azok be nem cseréltetnek, osztalék nem adatik és azok tulajdonosa szavazati jogot nem gyakorolhat.“

Az 58 §-nál dr. Mülek Lajos emelt szót. Indítványára elhatározottat, hogy az 58. §. következő kifejezése: A hat hó elteltével tekintet nélkül arra, vajon mindenki igényét bejelentette, a két társulat stb. megváltoztatandó, helyette ezen kifejezés fogadtatott el: „A hat hó elteltével tekintet nélkül arra, hogy jelentetett-e be igény vagy nem a két társulat stb.“

Az 59—63. §. változatlanul marad.

Ezek után elnök kérdést intéz a jelenlevő részvényes tagokhoz, hogy a beterjesztett alapszabályokat részen és egészben elfogadják-e.

Pozsonyi Ferecz Makó város polgármestere erre kijelenti, hogy neki saját személyét illetően az alapszabályok és az egyesülés ellen semmi kifogása nincs; ő azt mint magánember elfogadja, de mint Makó város polgármestere, megbízatásához képest, az egyesülés ellen szavaz és az alapszabályokat sem fogadja el.

Lonovics elnök midőn ezt tudomásul veszi, kijelenti egyszersmind, hogy elvárja a polgármester urtól, hogy az Makó város közönségét felvilágosítandja arról, hogy az igazgatóság a város érdekeit szem előtt tartva annak csak javára működött, a miért csak elismerést és nem bizalmatlanságot érdemel. Végül köszönetet mond a társulati tagoknak, de különösen azon férfiaknak, ki a vasut megalakulásától fogva mindeztideig a legnagyobb buzgalommal és fátorgadtlanszorgalommal és fátorgadtlanszorgalommal munkált a társulat érdekeinek előmozdításán. E férfi nem más mint a társulat nagyérdemű igazgató-főmérnöke Boros Béni s kéri hogy ezért neki egyhangulag jegyzőkönyvileg köszönet és elismerés nyilváníttassék. Az indítvány éljenzéssel elfogadtatott.

Mülek Lajos azoknak is jegyzőkönyvi köszönetet kíván mondani, a kik Boros Bényt e nemes törekvésben támogatták. Boros Béni is ez iránt emelt szót megköszönvén egyszersmind a személye iránt tanúsított elismerést. Ezzel a közgyűlés kevéssel 12 óra előtt véget ért.

Délután az arad-körösvölgyi vasut tartott közgyűlést Atzél Péter elnökle alatt. Bemutatván a közgyűlésnek Vörös László miniszteri kiküldöttet (Eljenzés), megnyitja a gyűlést és felolvastatni rendeli az igazgatóság jelentését, minek megtörténte után az igazgatóság még a következőket terjeszti elő:

„Már a 80-as évek előtt messze kiterjedő erőfeszítéseket tett társulatunk, hogy vasut vonalunkat az Alföld termékeny rónái felé egy a saját vasutunkkal összefüggő egészet képező vasuthálózat létesítése által kiterjessze. Ezen fáradozások eredményre is vezettek és már 1880-ban elhatározta közgyűlésünk, hogy az arad-csanádi vasut létesítését saját hitelünk és közbenjárásunk mellett eszközölj, üzletbe veszi, és ezen csanádmezei érdekelttség közreműködése és áldozatkészsége folytán formai és pénzügyi okokból egyelőre különállóan létesített vasutársulattal azonnal, amint az ezt gátló pénzügyi nehézségek elháríthatók lesznek, egyesül.“

Az 1882-ki rendes közgyűlésünkben a csanádi vasut ily módon történt kiépítése és létesítése bejelentetvén, tisztelt részvényeseink tudomásul vették az egyesülés részleteit is, melynek végleges keresztülvitelét akkor még az új vasut pénzügyi helyzete meg nem engedte.

Most már ez akadályok elhárítva vannak.

Saját vasutunk kedvező pénzügyi helyzete és jó hírneve, az arad-csanádi vasutnak azóta megnyitott szép forgalma és jövedelmezősége az idegen pénzpiacz figyelmét nagy mértékben e két vasut ügyeire irányította és midőn e pénzpiacz közgyűléseink által elhatározott pénzügyi műveletekhez és építkezési ügyeink megoldásához

most már készséggel nyújtja segítségét, egyuttal a két vasut között fennálló viszony kedvező rendezését és a két testvér vállalat annyira kívánatos egyesülését is lehetővé teszi, sőt megkívánja.

Azon pénzügyi intézetek ugyanis, melyekkel társulatunk már több mint egy évtizede szoros pénzügyi összeköttetésben és viszonyban állott és melyek a pénzpiacz jelen kedvező helyzete folytán hajlandóknak nyilatkoztak az általunk kívánt pénzügyi műveleteket előnyösen végrehajtani, miként az arad-csanádi vasut igazgatóságának imént felolvasott jelentésében is kiemelve lön, pénzügyi közbenjárásuk feltételül tűzték ki, hogy mindenek előtt a két vasut egyesülése tényre váljék.

Kérdést intézvén ugyanis előbb hozzájuk az iránt, hogy vajjon hajlandók lennének-e a két vasut egyesülésének végrehajtása előtt egyedül csak az arad-körösvölgyi vasut címleteit finanszírozni, e kérdésre határozott nemmel találkoztunk, mert ily elsőrangú európai hírnevű bankházak, mint a melyenekkel megállapodásra jutunk sikerült azon 2.800.000 forint értékű elsőbbségi részvényösszeget, melyet részükre átengedtünk, már minimális összegnek jelentették ki arra nézve, hogy ezzel a külföldi tőzsdéken előnyösen felléplessenek és elhelyezése végett lépéseket tegyenek. Kisebb értéket képviselő címletek átvételére semmi esetben sem lettek volna hajlandók. Arról pedig meggyőződünk, hogy más pénzügyi intézeteknél, melyekkel olyan régi jó viszonyban nem állottunk, kívánalmainknak megfelelőleg egyáltalán nem helyezhettük volna el címleteinket.

Nem lehetvén saját pénzügyeinknek külön álló rendezésével nagyobb előnyöket elérni, örömmel ragadtuk meg tehát az alkalmat, hogy e pénzügyi rendezés előnyösebb módja mellett egyuttal vasutársulatunknak az arad-csanádi vasut-társulattal való rég óhajtott végleges egyesülését is végrehajtsuk.

Midőn tehát egyuttal még az egyesült vasut-társulat részére szövegezett alapszabálytervezetet is szerencsénk van szíves hozzájárulás végett bemutatni, kérjük, szíveskedjenek a következő napirend mindkét pontját felölöl indítványainkat elfogadni:

Az igazgatóság jelentése, valamint ezzel kapcsolatosan az arad-csanádi vasut igazgatóságának előterjesztett jelentése és az alakítandó új vasut-társulat részére készített alapszabálytervezet jóváhagyó tudomásul vétetik.

E jelentésekben és az alapszabálytervezetben foglalt részletek és feltételek alapján egyuttal kimondja a közgyűlés az arad-körösvölgyi vasuti részvénytársasággal való végleges egyesülését.

Felhatalmaztatik ennek folytán az igazgatóság, hogy a jelentésekben felemlített bankházakkal az előlegesen kötött egyezség feltételei alapján végleges szerződést köthessen, az arad-csanádi vasut-társulat igazgatóságával egyttesen az egyesülés végleges végrehajtását eszközölhesse, a bemutatott alapszabálytervezetben az erre hivatott felsőbb hatóságok által netán követelt módosításokat legjobb belátása szerint végérvényesen alkalmazza, az egyesült új társulat alakuló közgyűlését — az alapszabálytervezet értelme szerint — mielőbb összehívja és az arad-körösvölgyi vasut-társaság teljes megszűnéséig és a társaság vagyonának az új társulatába való beolvadásáig a törvény által előírt további szükséges intézkedéseket teljhatalmulag megtegye.

Ugy ezek mint a felolvasott alapszabályok jóváhagyólag történt tudomásul vétele után Atzél Péter társulati elnök emelt szót. Beszédében pár szóval visszaemlékezett az arad-körösvölgyi vasut megalakítására s felemlítette a nehézségeket, melyek leküzdésére a társulat tagjainak annyi erőfeszítésbe került. Most, midőn ama társulat utolsó közgyűlését tartja, kötelességének tartja a tagoknak ezért köszönetet mondani és kéri a közgyűlést, hogy eme köszönet jegyzőkönyvbe iktattassék. Erre Várjaassy József Atzél Péter érdemeit emlitette fel és neki szintén jegyzőkönyvi köszönetet kért mondani. Ugyanezt kéri Szathmáry Gyula az igazgatóság részére, Mülek Lajos pedig Boros Béni a társulat igazgató főmérnöke részére. Valamennyi indítvány éljenzés mellett elfogadtatott, s ezzel a közgyűlés véget ért.

Arad-csanádi vasut.

Az arad-csanádi vasut-társulat igazgatóságának az 1885. évi decemberhó 29-én tartott rendkívüli közgyűlésen előterjesztett jelentése a következő:

Tisztelt közgyűlés!

Ez évben tartott rendes közgyűlésünkben utasítani méltóztattak bennünket, hogy vasutunk építése és berendezésének még hátralevő költségeit szükség esetében az elsőbbségi részvényeink elértékesítése mellett törlesszük. továbbá, hogy az arad-körösvölgyi vasutal szorosabb összeköttetést létesítő szentanna-kisjenői vasut kiépítésével kapcsolatosan egyuttal az arad-körösvölgyi vasutal való azonnali egyesülésre nézve a szükséges lépéseket megtegyük és erre vonatkozó javaslatunkat előterjesszük.

Tisztelt részvényeseink ezen utasításainak megfelelően, van szerencsénk egy a pénzügyek kívánt rendezése mint a vasutak egyesülésére vonatkozó intézkedéseinkről jelentésünket és javaslatainkat és pedig a napirend mindkét pontjára egyttesen ezennel tisztelettel előterjeszteni.

Mielőtt azonban e két fontos mozzanat részleteinek felsorolásába bocsátkoznánk, szükségesnek tartjuk bővebb tájékoztatul vasutunknak és az arad-körösvölgyi társvasutnak pénzügyi helyzetét f. év november 1-én összeállított könyvelési mérleg szerint előtűntetni, mely időben t. i. a két vasut egyesítésére vonatkozó pontozatok tárgyalattak és megállapítottak:

Ezen mérleg szerint a két vasut vagyon- és teherállaga f. év november 1-én a következő tételeket tünteti elő:

A r a d - c s a n á d i v a s u t v a g y o n - é s t e h e r m é r l e g e 1885. november 1-én.

V a g y o n .

Vasutépítés	891633.65
Neufeldt új kocsik	33400— 3925033.65
Leltár	23608.03
Pénztárkészlet	3498.63
Betízetetlen részvénytőke	179729.—
Csanádmezei közönsége	140000.—
Összeg o. é. f.	4271869.31.

T e h e r .

Törzsrészvények	1860000.—
Csanádmezei fond perdu	200000.—
Neufeldt Károly szállítás alatti kocsikért	33400.—
Úzleti felesleg 1883—84	316489.73
Pesti hazai első takarékpénztár	1000000.—
Aradmegyei takarékpénztár	140000.—
Váltótartozások Neufeldt K.	342777.18
arad-kör. v.	22514.— 365231.18
Makói „Maroshid“	77500.—
Különféle számlák egyenlege	279248.40
Összeg o. é. f.	427869.31

A r a d - k ö r ö s v ö l g y i v a s u t v a g y o n é s t e h e r m é r l e g e 1885. novemb. 1-én.

V a g y o n

Vasutépítés	1855437.08
Neufeldt Károly szállítás alatt levő kocsikért	136500.—
Anyagkészlet	54381.04
Leltárkészlet	20599.51
Közkészlet	8212.49 . 83193.04
Készpénzkészlet	8073.38
Aradmegyei takarékpénztárban betétben	70000.—
Kiadatlan részvénytőke	11800.—
Váltó követelés (Arad-csanádi vasut)	22514.—
Összeg o. é. f.	2187517.50

T e h e r .

Törzsrészvénytőke	1100000.—
Építési kiadások fedezésére fordított üz. feleslegek (1884. végén)	608498.39
Neufeldt Károly szállítás alatt levő kocsikért	136500.—
Aradi első takarékpénztár	60000.—
kölcsön	30000.—
Aradmegyei takarékpénztár	30000.—
kölcsön	30000.—
Váltótartozások Ganz-féle vasgyár	5400.—
Váltótartozások M. kir.	164092.—
államvasutak	26442.—
Váltótartozások Neufeldt Károly, Bécs	132250.20
Különféle számlák egyenlege	118426.91
Összeg o. é. f.	2187517.50

Ezen pontos könyvelési adatok bővebb magyarázatul tisztelt részvényeseinknek már az előzetes közgyűlésekben bejelentett következő mozzanatokat idézzük fel emlékezetükbe.

Kitűzött programunkhoz és tisztelt részvényeseinktől nyert utasításainkhoz híven, az arad-csanádi vasut létesítése oly módon eszközöltetett,

hogy az építési és felszerelési tőkének a törzsrészeinek elhelyezése által nem fedezett része kölcsönökkel, illetőleg a forgalmi eszközöknek hitelben való vásárlása és az üzletjövödelmek felhasználása által fedőztetett.

Az előbb közölt könyvelési mérleg számtételei ezen eljárásunkat híven tükrözik elő. Látható ezekből, hogy a csanádi vasutnál a 3925000 forint építési költségekből a vasut érdekeltisége törzsrészeiben kerek számmal csak 1700000 forintnyi összeget fedezett, és hogy társulatunknak az eddigi üzleti jövödelmek felhasználása mellett is még ke-
reken 1 millió ötszáz ezer forint adóssága van.

Ezen eljárás tisztelt részvényeseinknek jóváhagyásával és helyeslésével történt, mert az egyáltalán soha sem mutatkozott czélszerűnek, hogy az építési kiadások fedezésére engedélyezett és az érdekeltiség által nem fedezett czimletek a pénzpiacra elárúsíttassanak addig, míg a vasut takarékos és mégis teljesen szolid felépítése és helyes kezelése az üzletvilág által megismerve és elismerve nem lett, miután a tapasztalás naponként beigazolja, hogy a pénzpiac épülőben levő vagy csak tervezett vasutaknak államilag nem garantizált papírjait egyáltalán nem, vagy csak rendkívüli árfolyam veszteség mellett veszi át.

Ezen jelentékeny veszteség elkerülése végett inkább fordultunk tehát kölcsönökhöz és a több évi részletfizetésekre hitelben vásárolt forgalmi eszközökre eső kerek 500.000 forint tartozásunkon kívül még fennmaradt egy millió forintot a pesti hazai első takarékpénztártól igazgatóságunk tíz tagjának személyes jótállása mellett 1886. január elsejétől tíz év alatt 6% kamatokkal és ezenkívül 20 egyenlő félévi részletben törlesztetik.

Ezzel annak idejében, jelentésünket tisztelt részvényeseinknek megtettük és jóváhagyásukat ehhez kinyertük.

Az igazgatóság említett tíz tagja személyes jótállását a társulat érdekében természetesen csak addig engedhetette felhasználni, míg a társulat rendelkezésére álló czimletek megfelelő és előnyös értékesítésére alkalom nem kínálkozott; ma, midőn alább foglalt jelentésünk szerint ezen időpont bekövetkezett, társulatunk, melynek 2.790.000 forintnyi elsőbbségi részvénye áll elértékesítésül rendelkezésére, igazgatóinak személyes hitelét továbbra igénybe nem veheti.

Midőn tehát most azon helyzetbe jutottunk, hogy mult közgyűlésünk meghagyásához képest czimleteinket a pénzpiacra megfelelőleg elértékesí-
töttük, ezt azonnal eszközölnünk kellett és lehetővé kellett tennünk azt is, hogy társulatunk a fentebb már említett másfél millió tartozását egyszerre és azonnal letörleszthesse, azonfelül magának még a szükséges forgó és megújítási tőkét is megszerezhesse, úgy hogy társulatunk már 1886-ban vasutunk összes jövödelmeivel rendelkezessék részvényeseink javára, holott ellenkező esetben ezen jövödelmeket évek hosszú során keresztül adósságainak törlesztésére lett volna kénytelen felhasználni.

A viszonyok szerencsés alakulása azonban úgy hozta magával, hogy midőn ezen kedvező pénzügyi megoldás lehetősége kínálkozott, ez egyúttal vasutunknak az arad-körösvölgyi társasutal való és mult közgyűlésünk által megszürgeltett egyesülését is magával hozta.

Tapasztalunk kelle ugyanis azonnal, a mint az illető pénzügyi intézetekkel pénzügyeink rendezése végett tárgyalásokat kezdtünk, hogy pénzügyeink rendezése csak úgy lesz czélszerűen eszközölhető, ha ezzel kapcsolatosan a két vasut egyesülésének ügye is megoldatik, mert vasutunk létesítésének egyik beczikkelyezett alapfeltétele lévén ezen egyesülés és ennek az alapszerződés következtében előbb-utóbb bekövetkeznie kellett, a pénzügyi intézeteknek már ez okból is feltétlenül követelniük kelle a kérdés előleges megoldását, ettől tévén függővé azon készségeket, hogy czimleteinket előnyös árban birtokba vegyék.

De azon okból is ragaszkodtak a pénzügyi intézetek a két vasut egyesülésének azonnali végrehajtásához, mert az arad-körösvölgyi vasut kedvező anyagi helyzete és nagy jövödelmezősége már mintegy évtized óta ismeretessé vált a pénzpiacra, és mert az arad-körösvölgyi vasut már több éven keresztül részvényeseinek 5% osztalékot ad ki a nélkül, hogy erre tiszta évi jövödelmeinek csak felét is igénybe vették volna, ennek folytán méltán követelhetők a pénzügyi intézetek, hogy az arad-csanádi vasut pénzügyeinek rendezése is akkor eszközöltesse, midőn a pénzpiac előtt az ily előnyösen ismert arad-körösvölgyi vasutal egyesül.

Mig tehát az arad-csanádi vasut elsőbbségi részvényeinek átvételére a pénzügyi intézetek az alapszerződés szerűleg előírt egyesülés nélkül vállalkozni együta-

lan nem voltak hajlandók, addig az arad-körösvölgyi vasutal egyesült arad-csanádi vasut elsőbbségi részvényeit hajlandók voltak, miként alább látni fogjuk, igen előnyös feltételek mellett átvenni.

Eltekintve azonban a pénzügyi intézetek ebbeli követelésétől és a pénzügyi rendezéssel elválaszthatlanul összefüggő ezen érdekektől a két vasut egyesülésének haladék nélküli keresztülvitelét, a mint az közgyűléseink által minden alkalommal kellőleg méltatva volt, mindkét vasut fontos üzleti érdekei is követelték.

Mindenek előtt már az egyesülés létrejöttével összefüggő szentanna-kisjenői vasut kiépítésével is egy oly láncszeme létesül a két vasut által képezett hálózatra, mely míg egyrészt a kisjenő-kőtegyházi vonal üzleti kezelésének jelntékeny egyszerűsítését és olcsóbbítását, e rövid vonalon közlekedő vonatok czélszerűbb kihasználását, az üzlethez szükséges forgalmi eszközök olcsóbb és gyorsabb felhasználását tehát az üzleti költségek aránylagos lejjebb szállítását, lehetővé teszi, addig másrészt e vonal jövödelmezőségét nagy mértékben emeli az arad-körösvölgyi vasutról Budapest felé és a nyugati irányban e vonalon áthaladó jelentékeny átmeneti forgalom előidézése által.

A két vasut egyesülésének azonban kezdettől fogva a legfontosabb indoka volt a vasutak vidékeinek egymásra utalt kölcsönös forgalma, mely forgalom érdekei oszakis a két vasut egyesítése folytán elérhető egyszerűbb és olcsóbb kezelés és egységes és olcsóbb belforgalmi tarifák, a forgalmi eszközök czélszerűbb kihasználása és különösen az egyesítés által kiegészítendő és kellőleg berendezhető vasuti hálózat nagyobb szolgáltatéképessége által fejleszthető kellő mértékben.

Ezért kellett tehát vasutunk pénzügyeinek rendezésével egyúttal rendeznünk és végrehajtunk a körösvölgyi társasutal történő egyesülést is, és ezért kellett ez ügyekkel összefüggőleg egyúttal a szentanna-kisjenői vasutnak a mult közgyűlésünk által már utasításul adott kiépítését is feltételül kitűzni.

(Vége követk.)

VEGYES KÖZLEMENYEK.

— **Fácánok megmérgeztetése** légy-lárvák által. Dr. Moreau egy buzgó francia fácán-tenyésztő legközelebb 80 darab fácánt vesztett el két nap alatt. Moreau fácánjait légy-lárvákkal tartotta, melyeket ugynevezett kukac-gödörből szerzett. A kukac-gödörben a sintértől vásárolt döghus volt. A fácánok az etetés után két óra múlva kezdtek elhullani. Mint később kitudt, a hus egy tudófenésedében eldöglött tehéntől származott, melyből a lárvák a mérget átvették és a fácánokba jutva ezekre átruházták. Sok szárnyasállat elhullását lehetne valószínűleg ugyanezen körülményből megfajteni. Azon tény, hogy a légy-lárvák a hullámmérget átvihetnek oly állatokra, melyek őket megeszik, egészségügyi szempontból mindenestre figyelmet érdemel.

— **A hizlalásra szánt tyukokat** igen jó setét meleg helyiségbe zárni, melybe csak napjában kétszeri etetéskor lehessen világosan világosságot bocsátani, adjunk az aprómarhának annyi kukoricadarut, a mennyit meg bir enni és e mellett semmi vizet ily etetés mellett 12 nap alatt a hizás tökéletes. A pulykákat szabadon lehet tartani és velük kukoricát etetni.

— **A borsóhéj felhasználása.** Dr. Hüttig, sharlottenburgi orvos ajánlja, hogy a zöld borsó beczókat a mag kiszedése után ne dobáljuk el, hanem kevés szénasavas nátriummal vízben jól főzzük ki. A főzetet leszűrve cukorral sűrítjük be, ilyformán az sokáig eláll a nélkül, hogy megpenészedne. Ha ezen főzetbe egy tányér husleveshez egy kávé kanálnyit adunk, a zöldborsó ízével fog birni.

S z e n s z i z l e t.

(Decz. 29.)

(B.) Készárú. nagyban: 24—24.50, kicsinyben 24.75, hordó nélkül pr. 100 liter %.

Budapesti gabnatőzsde.

(Decz. 29.)

Az üzlet változatlan. Tavaszi buza 7.84—85, tengeri majus—juniusra 5.53—54, őszi zab 6.52—6.54, új buza 8.34—8.36.

Budapest, decz. 29. (Az „Aradi Közlöny” eredeti távirata.) Az esti tőzsde zárlati árfolyamai: Magyar aranyjárdék 100.65; magyar hitelbank 302.05; osztrák hitelbank 297.30; London 12590.; Páris 49 95.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktőzsdén 1885. évi decz. hó 29 én

Magyar aranyjárdék 6 sz.	—
Magyar aranyjárdék 4 sz.	100.65
Magyar papírbárdék 5 sz.	92.25
Magyar vasuti kölcsön	140.25
Magyar keleti vasuti államkötvény I. kibocsátás	98 —
Magyar keleti vasuti államkötvény II. kibocsátás	126. —
Magyar keleti vasuti államkötvény III. kibocsátás	110. —
Magyar földtehermentesítési kötvény	103.50
Magyar földtehermentesítési kötvény záradékkal	103. —
Temes-bánati földtehermentesítési kötvény	103 —
Temes-bánati földtehermentesítési kötvény zárad	102.50
Erdélyi földtehermentesítési kötvény	103.50
Horvát-Szlavon földtehermentesítési kötvény	104. —
Magyar szállodázamaváltási kötvény	98. —
Magyar nyereség-sorsjegy-kölcsön	117.70
Tiszszabályozási és szegedi sorsjegy	123. —
Osztrák járadék papírban	83. —
Osztrák járadék ezüstben	83.30
Osztrák járadék aranyban	110.20
1860-iki osztrák államsorsjegy	139.50
Osztrák-magyar bankrészvény	867. —
Magyar hitelbankrészvény	301.75
Osztrák hitelintézeti részvény	297.30
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5 97
20 frankos arany (Napoleond'or)	9.97
Német birodalmi marka	61.80
London (3 havi váltókért)	125.95
20 markos arany	12.37

Idegenek névsora.

— Arad, decz. 30. —

Zemplényi szálloda. Gróf Csáky Tivadar, birtokos, Budapest. Mészáros Lajos, birtokos, Apatonlon. Klosszék Béla, igazgató. Mezőhegyes. Jahn J. igazgató, B-Sebes. Remmert Martha, művész, Weimar. Erler Anton, művész, Lipcse. Füzeséry Kálmán, hivatalnok Makó. Oblath Béni, kereskedő, Csermő. Knopf N. utazó, Bécs. Neumann Victor, kereskedő, Bécs.

Három király szálló. Varga János, jegyző, Székudvar. Argvelán János, jegyző, Szintye. Buday Zsiga, jegyző, Szintye. Popeszkó János, jegyző, Nádab. Altmann János, jegyző, Németség. Popovits János, jegyző, Székudvar. Cserpes Ferencz, ügyvéd, Vinga. Pridotka Géza, egy éves önkéntes, Vinga. Csepregi Jánosné, lelkész neje, Varsánd. Marics Ede, kereskedő, Beel.

Nádor szálló. Szentivanyi N. magánzó, Budapest. Fliegenschmidt M. gyáros, Liège. Hirsch Ignác, kereskedő, Lugos. Dávid P. Simon, kereskedő, Lippa. Dobits Dávid, kereskedő, Lippa. Hirschl S., kereskedő, Karánsebes. Brengarten Henrik, közjegyző, Cs-Palota. Skala Károly, tisztartó, K.-Jenő.

Vaspálya szálló. Lanfer N., magánzó, Budapest. Szutter József, magánzó, Szeged. Schwarzkopf Gyula, pin-czer, Pozsony. Petzold Hermann, technikus, Szeged.

Magyar király szálló. Keller Rezső, gazdatiszt Székudvar.

Felelős szerkesztő: **Hindy Árpád.**

Kiadói üzenetek.

— **Arad város és a megye olvasó közönsége részéről hozzánk érkezett felszólamlások folytán, az „Aradi Közlöny” új év napjától kezdve egész nagy ivnyi alakban, az egész lap tehát 4 nagy oldalon, a hétfői és ünnepnapok utáni két nagy oldalon fog megjelenni.** Az előfizetési feltételek változást nem szenvednek.

— **Irodalmi intézetünk „G o m b o s t ű”** czime alatt jan. 1-től humoristikus lapot szándékozt kiadni. De részint azért, mivel az ellenzéki élezt-lap meg nem jelen s így ellensúlyozásának szüksége fenn nem forog; részint mert mi is már hetekkel ezelőtt J a n k ó J á n o s urtól a rajzokra nézve szóról-szóra azt a választ nyertük mint reménybeli kollegánk, másutt pedig jó karrikaturikra szert nem tehattunk: ezennel kinyilvánítjuk, hogy nevezett élezt-lap mint ilyen nem fog megjelenni, az eddig beérkezett előfizetési pénzeket tehát a mai napon visszautalványoztuk. Azonban az „Aradi Közlöny” előfizetési minden hóban (körülbelül 25-én) egyszer „G o m b o s t ű” czim alatt egy szépirodalmi és humoristikus tartalmu csinosan kiállított lapot fognak minden további előfizetési kötelezettség nélkül kapni, melynek feladata a helyi szépirodalom fejlesztéséhez hozzájárulni. Ezen lap ugyancsak az „Aradi Közlöny” előfizetőinek járand, de azért nem az elég gondot adó politikai napilap szerkesztője lesz a tartalomért felelős.

— **K. J. urnak Muszkán.** A kegyed által nehezített dolog okát megszüntettük.

Papir — gyári raktár

Hasznos ujévi ajándékok mindenki részére.

Diszlevélpapírok csinos dobozokban

és BORITÉKOKBAN
DISZES ÍRÓ ASZTALI FELSZERELVÉNYEK.

ALBUMOK, IRÓMAPPÁK, EMLÉKKÖNYVEK,

BERENDEZETT

toll- és festékszerekre nyék

gyermeklevél- papírok

KÜLÖNFÉLE ALAKOKBAN

s. a. t.

TOVÁBBÁ

VANNAK KÉSZLETBEN:

Ujévi üdvözlőkártyák

és üdvözlő levelek

disztes fali képek chromó és relief.

Rajzeszközök és mindenféle rajzszer, valamint aquarell festékek, és ehhez szükséges eszközök.

Képes könyvek, festő minták, könyv- szíjak, iskola böröndök csavar-
íronok. s. a. t. s. a. t.

Elvállalunk minden könyv- kő- színnyomatu és vonalzó munkákat a legegyszerűbb névjegytől kezdve a legdiszesebb kiállítású munkáig a legelőnyösebb feltételek mellett; minták mindenkor rendelkezésre vannak.

Merített és gép irodatorgalmi- és csomagpapír, Levélpapír és boriték (ingyen cégnyomással ha legalább 500 rendeltetik. Vonalozott és voralzatlan könyvek. Tinták minden színben és minden hirneves gyárból. Tollak és tollszárak. Vonalzók, háromszögek. Rajzeszközök a legelőnyösebbtől a legfinomabb Riffler-ig. Disztes íróasztali felszerelések. Festékek gombokba, rudacsákban, tubuszokban

és berendezett festékszerekre nyék. Tollszerekre nyék berendezve és berendezés nélkül. Írómappák berendezve és berendezés nélkül.

Nagybani eladás.

Mindelféle író- és csomagpapír, papirzacskó. Irkák, füzetek, üveg- és csiszoló papír, levélpapír és boriték, tinták, írónok, tollak, tollszárak.

Különösen ajánljuk:

Valódi francia szivarka hüvelyeket Párizs-
ból Braunstein Fréres-től.

Megrendelések, bár mily csekélyek is, a legpontosabban teljesítetnek.

Távirda építő osztályunk

elvállal telefon és villanyos jelző berendezéseket:

gyárakban, szállodákban, épületekben, lakásokban stb.

Készletben tartatnak:

minden a telefon és házi távirdákhoz szükségeltető anyagok és készülékek.

Orvosi célokra electrotherapeutikus és galvanocaustikus Készülékek.

JAVÍTÁSOK

melyek az elektrotechnikai és mechanikai szakba vágnak, pontosan teljesítetnek.

Raktár természetani és vegytani készülékekből.

14-4.9.

Nagybani és kicsinybeni eladás.

Nagy raktár és irodai eszközök közül.

Nagy raktár üzleti könyvek és irodai eszközök közül.

HINGLER JÁNOS

BUDAPEST és BÉCS legelső gyáraiban kiképzett kalapos,
kalapüzlete és kalapos műhelye

Deák Ferencz-utca 42. szám, takarékpénztári sarok épületben
van, hol nagyobb választékban tart saját készítményű

U férfi és női nemezkalapokat,

melyek minden tekintetben jóval fölülmúlják a hasonló gyári gyártmányokat.

Kész áru mellett elvállal férfi, női és gyermek kalapokat nemezből úgy, tetszés szerinti átalakítására, festésre és tisztításra, cylindereket javításra, tisztításra és vasalásra a legjutányosabb ár és felelősség mellett.

Továbbá raktáron tart férfi és női nemez-papucsokat, téli utazó-botosokat és nemez bor és pálinka szűrő töléseket, melyek a legjutányosabb árak mellett kaphatók.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

37-5-8

Nevelőnők

kik Angol- és Franciaországban működtek, kitűnő zongorajátzók és a nevelés befejezésére különösen alkalmasak, **nevelőnők** nyelvekben tökéletesek, zenében kitűnők, kik fiatal gyermekek nevelésével előszeretettel foglalkoznak; **angol nők**, kik a francziát tökéletesen bírják, **francia nők**, kik a zenében tökéletesek.

Német, francia és angol bonnokat kitűnő bizonyítványokkal és szerény igényekkel a legjobb tan- és nevelő erőket lelkiismeretesen ajánl

Reisner Mathild asszony

elhelyező intézete, Bécs, I. Goldschmidgasse 9.

Képviselve: Arad, kápolna-utca 4. sz.
18-7.9 I. emelet.

G A A I R.

látcsövész

ARAD.

főter 19. sz. a. a törvényszékekkel szemben.

U J É V I

ajándéku ajánlja:

kitűnő minőségű színházi látcsöveit, a leg tisztább és saját készítményű orrszűrőit, szemüvegeit, légszűrőit és minden az optikai szakba vágó tárgyait.

Minden e szakba vágó javításokat, vidéki megrendeléseket gyorsan, pontosan és a legjutányosabb árak mellett teljesít.

4-8.9

ujévi ajándéku!

Teljes tisztelettel értesitem nagyrabecsült vevőimet és a t. közönséget, hogy a legújabb árucikkeket duzan eláttam

kézmű-, rövid-, norinbergi-, fehérnemű és gyermekjáték üzletemet,
melyek mesés olcsóság és finomságoknál fogva felülmúlhatatlanok.

Egy vég vászon 30 rőf 4.50, 5. 5.50, 6. 15 frtig. Különféle finom vásznak rőfe, 12, 14, 16, 20, 25 kr. Oxford és zephir 18, 20, 22, 26, 30-ig. Cartonok 16, 18, 20, 25, 30. Kockázat és színes szövetek 20, 25, 30, 40, 50. Fekete ternó 1/4, 7/8, 65, 80, 90. 1, 1.20. Törülközők 15, 18, 20, 25. Asztalkendők és pohár-törülők 20, 25, 30. Asztalterítők 40, 60, 1, 1.20, 1.50, 2. Dolgozó ingek 60, 80, 1. Finom chiffon-ingek 1, 1.20, 1.50, 1.50, 1.80, 2.40. Finom Oxford és Creton-ingek 1, 1.20, 1.50, 1.80, 2. Lábravalók 60, 70, 80, 1, 1.20. Női ingek 65, 8, 90, 1, 1.20, 1.50, 1.80. Éji corsetták 70, 80, 1, 1.20, 1.40, 1.60. 2. Fehér és színes alsó szoknyák 80, 90, 1, 1.20, 2. Gyermek ingek, minden árban és nagyságban. Mell-fűzők 60, 65, 80, 2, 2.50, 3. Legújabb nyakkendők 14, 18, 20, 25, 30, 40, 1 frt. Esőernyők 90, 1, 1.20, 1.50, 2, 2.50, 3 frt. Triko ingek és nadrágok. Utazó bőröndök és táskák 85, 90, 1, 1.20, 1.50, 5 frt. Sétapálcák 10, 15, 20, 30, 40, 50. Dolgozó sapkák 25, 30, 40, 50. Kézi kosarak 25, 30, 40, 50, 60. 2. Harisnyák 10, 13, 18, 20, 25, 30, 40, 50. Nagy választéku gyermek- és női ruhák, gépész öltönyök, paplanok, csipkék, gallérok, szallagok, rüschek, organtin, chirtíngék, gombok, zsinórok, halcsontok, pamutok, czérnák, fehér zsebkendők, keztük, papucsok. Mindennemű pénzes, dohány és szivartárczák, asztal és tollkészek, kanalak, fog, haj és ruhakefék, illatszerek, albumok, varróeszközök, fésűk, tükrök, mell-tük, nadrágtartók, harisnyakötők, valódi selmeczi pipák, tajtékpipák, szivarszipkák, poharak és csemege-tányérok.

Ezeket kívül felhívom a t. közönség figyelmét az annyira megkedvelt

5, 8, 10, 15, 20, 25 krajczáros

kiállítási bazáromra,

mely a legszebb és a legválasztékosabb tárgyakból van összeállítva.

Póztai megrendelések pontosan teljesíttetnek. Csomagolás ingyen.

A t. közönség pártfogásáért és látogatásáért tisztelettel esedezem:

KILÉNYI ADOLF.

Arad, főter Arena-épület, a „kék golyó“-hoz

3-4-5

Nyomatja és kiadja a Széchenyi irodalmi intézet, Aradon.

VIRÁGCSOKROKAT

menyegzői-, névnap-, bál- és egyéb

ünnepélyes alkalmakra,

LEGSZEBB DÉLSZAKI ÉLŐVIRÁGOKBÓL,

egujabb divat szerint izlésteljesen összeállítva, nemkülönben

KOSZORUKAT, FÜZÉREKET

elő vagy szárított virágokból

a legjutányosabb árakon tisztelettel ajánl

KELLER GYULÁ,

mű- és kereskedelmi kertész,

Aradon, Orczy-utca 26. szám alatt.

Árjegyzékkel rózsák és kerti növényplántákról, s egyéb exotikus növényekről kíváratra bérmentve szolgálok.

33-3-3 Elárúsító-helysg:

Főter 19., a megyeházzal szemben.

Távirati cím:

Keller Gyula Arad.

Azelőtt Wolloner

most

CSEH KATALIN

keztügyáros és sérvkötészné

Aradon, főter, 19-ik szám alatt

(kir. törvényszékekkel szemben.)

Ajánlja

Az új évi ünnepek alkalmára
dús választéku raktárát.

Nagy választékban kaphatók

keztük és sérvkötők,

bőrágyterítők, harisnyakötők,

mindennemű

E SZAKMÁBA VÁGÓ TÁRGYAK.

Továbbá nadrágtartó, zergebőr-vánkosok és bádogzuhanok.

Megrendelések készségesen és jutányosan eszközöltetnek. 6-6.9